

plan: Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
IBA Super Local / Super Circular Estate

opdrachtgever: Tonnaer

datum: 22 oktober 2018

projectnummer: NL KE-502.004

*bureau***VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

IBA Super Local / Super Circular Estate

Verkennd natuurwaardenonderzoek

projectnummer: NL KE-502.004

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp
lid van Netwerk Groene Bureaus

ir. M.A. Blaas
projectleider
adviseur ecologie

M.J.M. Coenen BSc
ecoloog

gulpen, 22 oktober 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Opzet van de rapportage	4
1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep	5
1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied	6
2 Methode	6
3 Resultaten	7
3.1 Flora	7
3.2 Fauna	7
4 Conclusies	11
Literatuurlijst	12
Bijlage 1: Wet natuurbescherming	13
B1.1 De algemene zorgplicht	13
B1.2 Bescherming Natura2000-gebieden	13
B1.3 Soortbescherming - soorten Europese Vogelrichtlijn	14
B1.4 Soortbescherming - soorten Europese Habitatrichtlijn	15
B1.5 Soortbescherming - andere soorten	16
B1.6 Provinciale regelgeving - soortbescherming	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

Gemeente Kerkrade is voornemens in het kader van het IBA-project Super Local / Super Circular Estate het bestemmingsplan ter plekke te actualiseren. Onderdeel daarvan is de weging van de belangen van de aanwezige beschermde natuurwaarden.

Afgelopen jaren is vooral onderzoek uitgevoerd naar de beschermde natuurwaarden ter plekke van de drie flats in het gebied (Voortestraat, Jonkerbergstraat en Ursulastraat), met de constatering van vleermuisbewoning als resultaat. Het huidige projectgebied reikt echter verder dan alleen deze flatlocaties. Bureau VERBEEK heeft van Tonnaer opdracht gekregen voor actualisatie van het verkennend natuurwaardenonderzoek uit 2015 voor de locatie en deze uit te breiden met de terreinen die nu onderdeel zijn van de bestemmingsplanherziening. In onderstaande figuur is het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (rood omlijnd) voor het IBA-project Super Local / Super Circular Estate. Van de vier op de kaart aanwezige flats staan alleen de middelste twee nog overeind.

Doelstelling

Voorliggend onderzoeksrapport heeft tot doel invulling te geven aan de vanuit wetgeving gestelde verplichting onderzoek te verrichten naar de mogelijke effecten van de voorgestane ingreep op beschermde natuurwaarden. Op basis van een globale effectbeoordeling wordt ook nagegaan in hoeverre de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1) de voorgenen ingreep in de weg staat. Tevens worden algemene aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden conform de geldende kaders vanuit natuurbescherming.

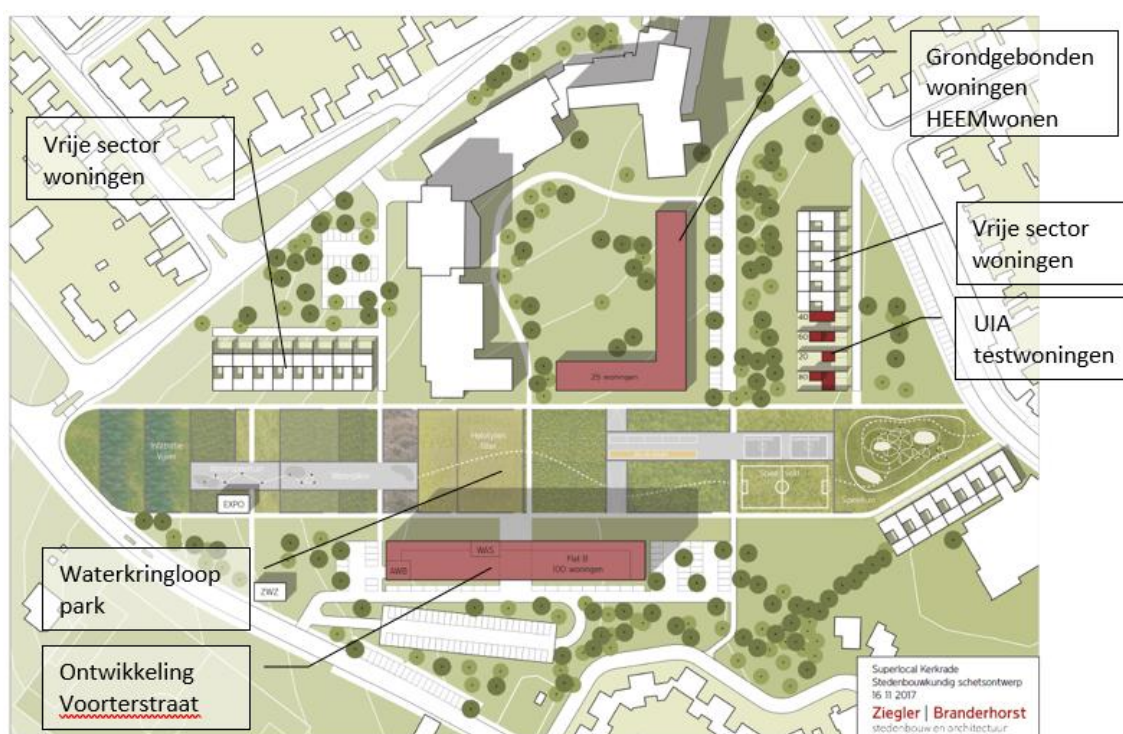
1.2 Opzet van de rapportage

In de navolgende paragrafen wordt allereerst ingegaan op de voorgenen ingreep en op de huidige verschijningsvorm van het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 2 “Methode” beschrijft de ten behoeve van dit onderzoek aangewende onderzoeksmethodiek. In hoofdstuk 3 “Resultaten”

worden de bevindingen weergegeven inclusief een globale effectbeoordeling. Hoofdstuk 4 “Conclusies” vormt bondige weergave van de effecten van de voorgenomen ingreep in relatie tot de aantreffen beschermde soorten en gebiedsfuncties. Dit hoofdstuk sluit af met de constatering of de voorgenomen ingreep opweegt tegen de aanwezige natuurwaarden en de te doorlopen procedure om de ingreep mogelijk te maken.

1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep

In figuur 2 is globaal aangeduid wat de voorgenomen ontwikkelingen zijn binnen het onderzoeksgebied. De ingrepen hebben betrekking op de sloop van de nog aanwezige flat Jonkerbergstraat, de renovatie van de flat Voorterstraat en de herinrichting van het omliggende terrein, waarbij tevens een aantal blokken met woningen wordt gebouwd. Meer informatie met betrekking tot het project is beschikbaar op <https://www.superlocal.eu/>

Figuur 2: De voorgenomen ingrepen in het onderzoeksgebied.

1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen in Bleijerheide, het zuidelijk stadsdeel van Kerkrade. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven op een luchtfoto in figuur 6. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 5,7 ha en wordt begrensd door de Vroenstraat, Ursulastraat, Bergstraat en Voortstraat. Wijkzorgcentrum Vroenhof van Meander valt buiten het onderzoeksgebied.

Figuur 3: Begrenzing van het onderzoeksgebied (bron luchtfoto: limburg.nl). Van de drie op de luchtfoto aanwezige flats staan alleen de twee centraal in het gebied aanwezige flats nog overeind.

Het onderzoeksgebied kent een grotendeels monotone inrichting als grasveld met verspreid boomgroepen. Alleen aan de oostzijde van het onderzoeksgebied is struweel aanwezig.

2 Methode

De projectlocatie is middels een inspectieronde op 10 oktober 2018 beoordeeld en onderzocht op het mogelijk aanwezig zijn van wettelijk beschermde natuurwaarden. Hierbij is gelet op de mogelijke functie van het terrein en de directe omgeving ervan voor alle soortgroepen die redelijkerwijs te verwachten zijn. Daarnaast is een aanvullende literatuurstudie verricht naar het mogelijk voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het onderzoeksgebied.

3 Resultaten

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Wet natuurbescherming onderscheid gemaakt in beschermde (artikel 3.10: Andere soorten) en streng beschermde (artikelen 3.1 en 3.5: respectievelijk Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) soorten. Een beknopte uitleg van de Wet natuurbescherming is opgenomen in bijlage 1.

3.1 Flora

Vaatplanten

In het onderzoeksgebied zijn nergens (streng) beschermde vaatplanten aan te treffen en/of te verwachten. De soorten die in de Wet natuurbescherming beschermd zijn hebben dermate specifieke groeiplaatseisen die op de onderhavige locatie niet aanwezig zijn.

Effecten op beschermde vaatplanten zijn daarmee dan ook geheel uit te sluiten.

De soortenrijkdom van de aanwezige vaatplanten is zeer beperkt. Afgezien van Engels raaigras (speelweide) komen er soorten voor als Paardenbloem, Bezemkruiskruid, Witte klaver, Vroegeling, Herderstasje, Brandnetel en Fluitenkruid. Deze soorten komen zeer algemeen voor in de directe omgeving, de regio en in Nederland. Het treffen van maatregelen is daarmee geheel niet aan de orde.

De vegetatie bestaat uit enkele boomgroepen (Gewone es, Haagbeuken, Eenbladige es. In de struiklaag staan enkele Witte abelen (ook als solitaire bomen), Meidoorns, Ligusters, Vlierbessen en Sledoorns. Een specifiek habitat voor bijzondere en/of zeldzame diersoorten (zoals Sledoorntopje) is echter niet ontwikkeld. Daarvoor is het areaal en de samenstelling te beperkt. Indien de struiklaag verwijderd wordt zal dit geen effecten hebben op populaties van bijzondere en/of beschermde diersoorten.

Mossen

In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde mossoorten voor.

3.2 Fauna

3.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle in Nederland in het wild voorkomende vleermuissoorten zijn streng beschermd via de Wet natuurbescherming. In het onderzoeksgebied zullen diverse soorten vleermuizen foerageren. Met name Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger zullen het onderzoeksgebied gebruiken als jachtgebied. Van de flatgebouwen die in het gebied staan, en die momenteel gerenoveerd worden, is bekend dat vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn van Gewone dwergvleermuizen (onthefing FF/75C/2016/0612). Ook in de directe omgeving in de aangrenzende woonwijken zullen naar alle waarschijnlijkheid in verschillende woningen verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Door de ingreep in het gebied rondom de flats gaan in elk geval geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen verloren, aangezien buiten de twee te saneren flats, waarvoor ontheffing aanwezig is, geen gebouwen gesloopt zullen worden.

In de aanwezige bomen zijn evenmin holtes aangetroffen die door boom bewonende vleermuizen als geschikte verblijfplaats kunnen dienen.

In het gebied liggen geen lijnvormige elementen (zoals aaneengesloten bomenlanen), die als primaire vliegroute dienstdoen.

Effecten op vleermuizen door de herinrichting zijn te beperken tot het verlies aan jachtoppervlakte. Dit heeft vooral betrekking op de open ruimte die verloren gaat. Echter dient te worden opgemerkt dat deze vleermuissoorten cultuurvolgers zijn en dat ze zich heel goed aanpassen aan veranderende omstandigheden binnen hun leefgebied. De toekomstige inrichting van het terrein zal daarbij geleidelijk nieuwe foerageermogelijkheden generen voor deze vleermuizen. Van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is daardoor geen sprake.

Grondgebonden zoogdieren

In het gebied komen diverse soorten grondgebonden zoogdieren voor. Hierbij valt vooral te denken aan diverse muizensoorten, Mol, Konijn en Egel (alle beschermd via de Wet natuurbescherming). Egels en Konijnen zijn tijdens eerdere onderzoeken in het gebied (tijdens vleermuisonderzoek ter plekke van flat Voorterstraat) aangetroffen op het grote grasveld. Muizen zullen de locatie eveneens gebruiken als leefgebied, maar dan vooral de meer begroeide delen omdat daar dekking is.

Soorten als Vos, Das, Steenmarter en andere marterachtigen (alle beschermd via de Wet natuurbescherming) zullen het onderzoeksgebied niet gebruiken als onderdeel van hun leefgebied, omdat het habitat geheel ongeschikt is of het gebied is onbereikbaar voor betreffende soort (Das).

Effecten op grondgebonden soorten zoogdieren zijn op voorhand niet uit te sluiten. Het gaat om de vernietiging van leefgebied en mogelijk verstoring van individuen. Het gaat hier slechts om algemeen voorkomende soorten waarvoor, op basis van de provinciale omgevingsverordening geldt dat alleen de algemene zorgplicht uit Wet natuurbescherming van toepassing is. Dit houdt in, dat zo zorgvuldig mogelijk gewerkt dient te worden ten aanzien van deze soorten, maar slechts een verbod bestaat op het doden van individuen. Door bij het opschonen en bouwrijp maken van het terrein in één richting te werken, hebben de aanwezige dieren altijd een vluchtmogelijkheid.

3.2.2 Vogels

Alle van nature in Europa voorkomende vogelsoorten zijn streng beschermd via de Wet natuurbescherming, waarbij van een aantal soorten ook het nest jaarrond bescherming geniet.

Het grootste deel van het gebied bestaat uit gazon, wat veel gebruikt wordt door hondenbezitters uit de omgeving die hier hun hond(en) uitlaten. De aanwezigheid van vogels die op de grond broeden is daardoor op voorhand uit te sluiten.

In het gebied staan pluksgewijs enkele bomen en boomgroepen. In dergelijke vegetaties zal maar een beperkt aantal soorten broedvogels nesten bouwen, zoals Houtduif, Turkse tortel en Merel.

Door het ontbreken van een goed ontwikkelde en dichte struiklaag in grote delen van het onderzoeksgebied is het aantal verschillende soorten broedvogels beperkt.

Figuur 4: In deze boomgroep zal slechts een beperkt aantal broedvogels nestelen.

Figuur 5: Aan de oostzijde, waar de flat Ursulastraat gestaan heeft, is een forse groenstrook aanwezig met struikgewas. Dit is ideaal broedbiotoop voor diverse soorten broedvogels.

Ter plekke van de reeds gesloopte flat Ursulastraat is nog een forse groenstrook aanwezig met struikgewas. Hier zal de broedvogelstand iets hoger liggen dan in de rest van het gebied. Op deze locatie zijn diverse kleinere soorten (zang)vogels te verwachten, zoals Zwartkop, Pimpelmees, Koolmees, Zanglijster, Roodborst, Winterkoning, Heggenmus en Merel. Nesten van deze soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals Sperwer, Huismus, Huiszwaluw of Gierzwaluw, zijn in het geheel uit te sluiten in het onderzoeksgebied. Daarvoor is het aanwezige broedbiotoop onvoldoende ontwikkeld.

De inrichtingswerkzaamheden kunnen in beginsel leiden tot effecten op broedende vogels. Deze effecten treden op wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen (dus binnen de periode half maart – half augustus).

Wanneer de struiklaag verwijderd wordt, treedt een verlies op van broedbiotoop. Dit effect is echter verwaarloosbaar, omdat in de directe omgeving andere vegetatie aanwezig is die als zodanig kan dienen. Opgemerkt dient te worden dat in de nieuwe situatie op termijn ook weer broedbiotoop aanwezig is, vanwege de aanplant van nieuw groen.

De verwijdering van het huidige groen betekent evenmin dat de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige vogelsoorten in het geding komt. De te verwachten soorten komen algemeen voor in de directe omgeving, de regio en in Nederland.

Nota bene: Rondom de woningen aan de Vroenstraat en de Ursulastraat kunnen soorten voorkomen die jaarrond beschermde nesten hebben. Het kan hier gaan om Gierzwaluwen en Huismussen. Gelet op de inrichting van het onderzoeksgebied en de kwaliteit van het gebied als foerageergebied voor Huismus, kan gesteld worden dat het terrein geen primair foerageergebied vormt voor deze soort. Het gebied kent hiervoor teveel openheid en is te eentonig ingericht. Mits er al Huismussen broeden aan de noordzijde van het onderzoeksgebied, dan zullen deze vooral in achtertuinen en het noordelijk gelegen stedelijk gebied foerageren. Een aantasting van de functionaliteit van jaarrond beschermde nesten treedt in elk geval niet op.

3.2.3 Fauna - Overige soortgroepen

In het gebied zijn geen voortplantingswateren aanwezig. Het aanwezig zijn van wettelijk beschermde vissen, amfibieën en libellen tijdens de voortplantingsperiode is daarmee geheel uit te sluiten.

Voor wettelijk beschermde reptielen, dagvlinders, nachtvlinders en overige ongewervelden geldt dat geschikt leefgebied ontbreekt, noch in ontwikkeling is. Deze soorten hebben vooral kruidenrijke, bloemrijke schrale gebieden nodig of specifieke elementen (zoals vermolmd hout) om zich te vestigen. In het onderzoeksgebied ontbreken deze leefgebiedkarakteristieken geheel.

De struiklaag ter plekke van de reeds gesloopte flat Ursulastraat kan in de winter een overwinteringsplek vormen voor amfibieën. Vanwege de aanwezige strooisellaag is dit niet uit te sluiten. Het gebied kan door de algemeen voorkomende, maar wettelijk beschermde Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander gebruikt worden als zodanig.

De algemeen voorkomende Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander vallen onder de vrijstellingsregeling uit de provinciale omgevingsverordening, zodat het verbod op het vernielen en beschadigen van vast rust- en voortplantingsplaatsen niet van toepassing is. Het verbod op het doden van individuen van genoemde soorten blijft onverminderd van kracht.

Om effecten op overwinterende amfibieën te voorkomen is het raadzaam, mits de struiklaag verdwijnt, om deze direct na afloop van het broedseizoen voor vogels, in augustus-september, te verwijderen, waarbij eerst de strooisellaag verwijderd dient te worden, om vervolgens enkele dagen later te starten met de kap- en rooiwerkzaamheden van de overige begroeiing. Zo krijgen eventueel aanwezige amfibieën de tijd om zich te verplaatsen naar andere gebieden en wordt voldaan aan de zorgplicht uit de Wet natuurbescherming.

Effecten op wettelijk beschermde reptielen, dagvlinders, nachtvlinders, vissen, libellen en overige ongewervelden zijn uitgesloten, omdat geschikt leefgebied in het onderzoeksgebied ontbreekt.

4 Conclusies

- De onderzoekslocatie vormt enkel voor wettelijk streng beschermde vleermuizen een geschikt foerageergebied, wat door de voorgenomen ingreep weliswaar in eerste instantie in geschiktheid afneemt, maar wat geleidelijk ook weer in geschiktheid toeneemt als gevolg van de nieuwe terreininrichting. Negatieve effecten op de vleermuispopulatie zijn uit te sluiten, omdat de soorten die verwacht worden zeer flexibel zijn en zich snel aan de veranderende situatie in hun foerageergebied aan kunnen passen (cultuurvolgende soorten). Van overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming en een noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing, in aanvulling op de reeds beschikbare ontheffing (FF/75C/2016/0612), is zodoende geen sprake.
- De struiklaag en de solitaire bomen en boomgroepen vormen in beginsel geschikt broedbiotoop voor een beperkt aantal streng beschermde vogelsoorten. Om negatieve effecten te voorkomen is het noodzakelijk dat te rooien vegetatie verwijderd wordt buiten de broedperiode (dus buiten de periode half maart- half augustus).
- Om eventuele effecten op overwinterende beschermde amfibieën te voorkomen is het nodig de strooisellaag van te rooien bosplantsoen te verwijderen in de periode augustus- september. Minimaal drie dagen na het verwijderen van de strooisellaag kan de overige vegetatie dan gerooid worden.
- Beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn niet aanwezig, noch te verwachten in het onderzoeksgebied.
- In het kader van de Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat geen knelpunten te verwachten zijn in relatie tot de verbodsbepalingen uit de wet. Het doorlopen van een ontheffingstraject is daarmee niet aan de orde.
- Nader soortgericht onderzoek om knelpunten ten aanzien van verbodsbepalingen uit te sluiten is evenmin aan de orde.
- De voorgenomen ingreep in het onderzoeksgebied kan uitgevoerd worden met inachtneming van de hierboven benoemde aandachtspunten ten aanzien van het broedseizoen van vogels en de overwinteringsperiode van amfibieën.

Literatuurlijst

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van den Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties, Maastricht.

Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Bijlage 1: Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet vervangen. Daarmee is een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van bestanddelen daarvan gevormd, mede ter uitvoering van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

De Wet natuurbescherming is gericht op:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden van de biologische diversiteit
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies.

B1.1 De algemene zorgplicht

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat handelingen die nadelig zijn, of waarvan een ieder redelijkerwijs kan vermoeden dat ze nadelig zijn, achterwege blijven, dan wel maatregelen worden getroffen om die gevolgen te voorkomen en voor zover dat niet mogelijk is die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt.

B1.2 Bescherming Natura2000-gebieden

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura2000-gebieden, de aanwijzing en begrenzing daarvan. Een aanwijzingsbesluit omvat in elk geval de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden voor vogelsoorten voor zover nodig ter uitvoering van de Europese Vogelrichtlijn en/of de natuurlijke habitats van soorten voor zover nodig ter uitvoering van de Europese Habitatrichtlijn. Gedeputeerde Staten stellen voor het betreffende gebied een beheerplan op waarin, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de nodige instandhoudingsmaatregelen en de beoogde resultaten staan geformuleerd.

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van de soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt zowel voor initiatieven binnen de begrenzing van een Natura2000-gebied als voor initiatieven buiten een Natura2000-gebied maar met een externe werking in dat Natura2000-gebied.

Ten behoeve van de vergunningverlening dient initiatiefnemer een passende beoordeling uit te voeren van de gevolgen van het initiatief voor het Natura2000-gebied. Vergunning wordt slechts verleend indien de zekerheid is verkregen dat het initiatief de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Indien de vereiste zekerheid niet kan worden verkregen, dan kan vergunning worden verleend indien voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er zijn geen alternatieven;
 2. Het initiatief is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
 3. De nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura2000 bewaard blijft.
- Voor prioritair habitat geldt in afwijking van punt 2 dat een project nodig is vanwege:
4. Argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, of
 5. Andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

B1.3 Soortbescherming - soorten Europese Vogelrichtlijn

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de Vogelrichtlijn van toepassing is streng beschermd. In de voorliggende rapportage zijn de betreffende soorten aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Het is verboden:

- opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- eieren van vogels te rapen of onder zich te hebben;
- vogels opzettelijk te storen;
- Het voorgaande verbod is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid;
 - b. In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - c. Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
 - d. Ter bescherming van flora en fauna;
 - e. Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - f. Om te vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
3. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

B1.4 Soortbescherming - soorten Europese Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het verdrag betrekking heeft. De in deze richtlijnen benoemde soorten uit deze categorie zijn in deze rapportage aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Nota bene: Een deel van de vogelsoorten valt als gevolg van de Europese richtlijnen en verdragen zowel onder de bescherming van artikel 3.1 als artikel 3.5 uit de Wet natuurbescherming.

Het is verboden

- In het wild levende dieren van soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Dieren opzettelijk te verstoren;
- Eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- De voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- De soorten als bedoeld in het voorgaande punt en het eerste punt onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij de bedoelde planten en dieren aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van planten en dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - b. Ter voorkoming van ernstige schade aan vooral gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - c. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - d. Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - e. Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soorten te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

B1.5 Soortbescherming - andere soorten

Naast de soorten die beschermd zijn op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn is op nationaal niveau een aanvullende lijst vastgesteld van diersoorten en plantensoorten die eveneens beschermd zijn op basis van de Wet natuurbescherming. In de voorliggende rapportage zijn de betreffende soorten aangeduid als zijnde *beschermd*.

In analogie van het beschermingsregime voor soorten uit de Europese Habitatrichtlijn is het verboden om:

- De betreffende diersoorten opzettelijk te doden of te vangen;
- Vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de betreffende diersoorten te beschadigen of te vernielen, of
- De betreffende plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De eerste twee punten zijn niet van toepassing op Bosmuis, Huispitsmuis en Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen bevinden of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

In aanvulling op de ontheffingsgronden voor soorten uit de Habitatrichtlijn is Gedeputeerde staten voor de onder dit beschermingsregime vallende diersoorten en plantensoorten bevoegd om tevens op grond van onderstaande redenen ontheffing te verlenen:

- f. In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- g. Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- h. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- i. Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- j. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- k. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer
- l. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of,
- m. In het algemeen belang.

B1.6 Provinciale regelgeving - soortbescherming

In verband met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 heeft de provincie Limburg een wijziging doorgevoerd in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Hierin zijn enerzijds de wijzigingen in de verwijzingen naar beschermingsniveaus en wetartikelen geregeld.

Anderzijds maakt de provincie gebruik van haar bevoegdheid om op basis van artikel 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming voor het grondgebied van deze provincie een vrijstelling te verlenen van verboden uit artikel 3.10. Het betreft de verboden uit artikel 3.10 lid 1 over het vangen van door de provincie aangewezen soorten en het vernielen of opzettelijk beschadigen van hun vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen.

Het vangen is slechts toegestaan wanneer het niet redelijkerwijs mogelijk is om de dieren te verdrijven van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden. Dit vangen dient plaats te vinden met de in de omgevingsverordening voorgeschreven middelen.

De hier genoemde vrijstelling is slechts van toepassing op de belangen f, j, k en l uit voorgaande paragraaf B1.5.

